

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1063/2019/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Csák Zsolt, a tanács elnöke

. Domonyai Alexa, előadó bíró

. Gimesi Ágnes, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. március 10.

Az ügy tárgya: embercsempészás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): I. rendű terhelt és társai

Első fok: árómi Járásbíróság, 9.B.166/2016/23., ítélet, tárgyalás,
2017. március 1.

Másodfok: ányai Törvényszék, 10.Bf.125/2017/7., ítélet, nyilvános ülés,
2017. július 4.

Az indítvány előterjesztője: III. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: III. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a III. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványát elbírálva, a Komáromi Járásbíróság 9.B.166/2016/23. számú, és a Tatabányai Törvényszék 10.Bf.125/2017/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Komáromi Járásbíróság megismételt eljárás keretében a 2017. március 1. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 9.B.166/2016/23. számú ítéletében III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett embercsempészás büntetésében [1978. évi IV. törvény 218. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) és b) pont]. Ezért végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett 1 év börtönre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte. Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] A két irányú fellebbezés folytán másodfokon eljáró Tatabányai Törvényszék a 2017. július 4. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 10.Bf.125/2017/7. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a III. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekményt társtettesként,

bűnszervezetben elkövetett embercsempészség büntetnének [1978. évi IV. törvény 218. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) és b) pont] minősítette. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte és megállapította, hogy a III. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. A III. rendű terheltet 1 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítélte. Helyesbítette a bűnjelekre valamint a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket, egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.

- [3] **II.** A jogerős ügydöntő határozatok ellen a III. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pont bb) alpontjában írt okból.
- [4] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy a III. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét a másodfokú bíróság az anyagi jogszabályok megsértésével állapította meg bűnszervezetben elkövetésként, mivel az eljárás során beszerzett bizonyítékok nem támasztották alá azt, hogy a III. rendű terhelt tudattartalma a bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére kiterjedt volna. Az eljárás bíróságok nem értékelték a III. rendű terhelt azon hivatkozását, hogy a bűncselekmény közvetlen időpontjában 28 alkalommal beszélt egy rendőr kapcsolattartójával és ő volt az, aki az eljárás során meg nem állapítható módon folyamatosan kapcsolatban volt a rendőrséggel és különböző információkat szolgáltatott. Nem vette figyelembe továbbá a másodfokú bíróság azt a tényt, hogy hatósági provokáció történhetett az ügyben és a III. rendű terheltet a II. rendű terhelt nem bizonyítható okból vonta be a bűncselekmény elkövetésébe.
- [5] Az sem vitatott, hogy a III. rendű terhelt csak közvetlenül a cselekményt megelőzően, a kora hajnali órákban szerzett tudomást arról, hogy milyen körülmények között kell az általa munkásoknak vélt személyek szállításában közreműködnie.
- [6] A kifejtettek alapján annak megállapítását kérte, hogy a III. rendű terhelt tudattartalma nem terjedt ki a bűncselekmény elkövetésére, miként arra sem, hogy bűnszervezethez csatlakozva követte el a bűncselekményt; bűnösségének megállapítása ezért törvényt sértő.
- [7] Hivatkozott a 2008.10.439. számú eseti döntésre, továbbá arra, hogy az irányadó tényállás nem tartalmazza azt, hogy mi volt a III. rendű terhelt és a bűnszervezet megbízásából tevékenykedő személy közötti kapcsolat, ezzel szemben az állapítható meg, hogy a III. rendű terhelt tudattartalma nem terjedt ki arra, hogy egy bűnszervezethez csatlakozott.
- [8] A 4/2005.BJE. számú jogegységi határozat alapján a bűnszervezet tárgyi ismérveinek megléte nem önmagában vezet a bűnszervezetben elkövetés megállapításához, ilyen ismérvek megléte esetén további feltétel, hogy azokat az elkövető a konkrét alapcselekmény megvalósításakor felismerje, azokkal tisztában legyen és magatartásának szándéktartalma azokat átfogja. A III. rendű terhelt kezdettől fogva feltárási jellegű beismerő vallomást tett és az eljárás adataiból sem lehet arra következtetni, hogy a III. rendű terhelt tudattartalma az alapcselekmény megvalósításakor felismerte a bűnszervezet tárgyi ismérveit és azokat elfogadva cselekedett.
- [9] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria elsődlegesen a III. rendű terheltet az ellene emelt vád alól mentse fel, másodlagosan pedig a bűnszervezetben történt elkövetés minősítés megállapítását mellőzze, a terhelttel szemben kiszabott büntetést enyhítse, a szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre függeszse fel.
- [10] A Legfőbb Ügyészség a BF.1168/2019/2. számú átiratában a III. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát a törvényben kizártnak tartotta.
- [11] Hivatkozott arra, hogy a Be. 650. § (2) bekezdése és a Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás során a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, azaz a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható, és nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének, valamint eltérő értékelésének. Ezért az anyagi jogi jogkérdések - köztük a terhelt bűnösségének megállapítása is - csak a tényállással mindenben összhangban lévő tények alapján vitatható.
- [12] A Tatabányai Törvényszék által a tényállás részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölése során tett kiegészítések révén irányadó ítéleti tényállás szerint a terheltnek tisztában voltak azzal, hogy több

személynek fognak segítséget nyújtani a magyar-... határon való átlépéshez úti okmányok nélkül, a bűncselekmény elkövetése során embercsempészéssel foglalkozó bűnözői csoporthoz kapcsolódnak (másodfokú ítélet 5. oldal 1. bekezdés). Mivel az indítványozó a tényállással ellentétes tényadatok alapján vitatta a terhelt bűnösségét, ezért az indítvány a törvényben kizárt.

- [13] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a törvényben kizárt felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen, a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján utasítsa el.
- [14] **III.** A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben nem alapos.
- [15] 1. A Be. 648. § a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt van helye.
- [16] 1. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].
- [17] A felülvizsgálati indítványban ugyanakkor a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [18] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.
- [19] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölve a tényállást kiegészítette, illetve helyesbítette.
- [20] 2. A Kúria a felülvizsgálat során az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállásra volt figyelemmel, emellett a Kúria állandó gyakorlatának megfelelően a tényálláshoz kötöttség ténybeli terjedelmét a támadott ügydöntő határozat szoros értelemben vett tényállást megállapító részében megállapított tényeknél tágabbnak tekintette. Eszerint a tényállás az ítélet egészében és tartalmilag vizsgálendő: ezért a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (EBH 2013.B.2.; BH 2015.216.I.; BH 2013.237.; BH 2006.392.).
- [21] A felülvizsgálati eljárásban ekként irányadó tényállás lényege a következő:
- [22] II. rendű terhelt 2011. május 1-jén az esti órákban telefonon felhívta I. rendű terheltet azzal, hogy azonnal szerezzen egy sofőrt, akinek Magyarország déli határától **egy nyugati ország fővárosába** kellene szállítani embereket, melyért összesen 100.000 forintot ígért. I. rendű terhelt a sofőri teendőket nem akarta elvállalni, ezért Tanu.1. ismerősen keresztül a III. rendű terheltet szervezte be sofőrnek. Tatán, még ugyanazon a napon a késő esti órákban a ... Söröző előtt találkoztak, majd I. rendű terhelt közölte III. rendű terhelttel, hogy 75.000 forintot fog majd kapni, hogy az általuk biztosított gépkocsival négy munkástl **egy nyugati ország fővárosába** szállítson. E megbízást a III. rendű terhelt elvállalta.
- [23] Még ugyanezen a napon a terheltek az I. rendű terhelt által vezetett ... személygépkocsival az M1 autópályán Budapest irányába indultak, végül az autópálya Budapest felé bevezető szakaszánál található ... Áruház parkolójában álltak meg. Éjfél körül érkezett az áruház parkolójába II. rendű terhelt a budapesti **Kft.1.**-től, **T.2.** nevére kikölcsönzött zárt terű, ülések nélküli kisteherautóval, ekkor módosította az útvonalat és ekkor tudták meg a terheltek azt is, hogy a ...-magyar határ közelébe kell menniük. II. rendű terhelt ekkor átadott egy mobiltelefont III. rendű terheltnak abból a

célból, hogy a kapcsolatot egymás között ezen készüléken tartsák. Ezután a III. rendű terhelte II. rendű terhelte utasítására átült a kisteherautóba, I. rendű és II. rendű terheltek pedig a ... típusú személygépkocsival a kisteherautó előtt haladva mutatták az utat egészen A városba érve egy üzemanyagkútnál megálltak, ahol az I. rendű és II. rendű terheltek átszálltak a III. rendű terhelte által vezetett kisteherautóba abból a célból, hogy megmutassák neki azt a helyet, ahol a III. rendű terheltek fel kell vennie az embereket.

- [24] A helyszín megtekintését követően visszahajtottak az üzemanyagkút állomáson hagyott gépkocsihoz, amelybe I. rendű és II. rendű terheltek beültek; III. rendű terhelte a megbeszéltek szerint a kisteherautóval elindult a korábban megismert helyszínre, ahová 2011. május 2-án hajnali időpontban érkezett meg.
- [25] III. rendű terhelte rövid ideig várakozott, majd a sötét erdőrész felől ismeretlen típusú teherautó érkezett meg, melyből 14 afgán és 2 fő marokkói állampolgárságú migráns személy szállt át a III. rendű terhelte által vezetett kisteherautójába. Ezután III. rendű terhelte a II. rendű terhelttel kapott telefonon érkező utasítását követve az M6 autópályán főváros irányába indult el. I. rendű és II. rendű terheltek a ... személygépkocsival, mint felvezetők előre mentek, majd az M1 autópályán a nyugati ország irányába tartottak. Ezzel a céljuk az volt, hogy biztosítsák a kisteherautó haladását, illetve értesíthessék, amennyiben rendőri jelenlétet észlelnek.
- [26] Az út során folyamatosan tartotta II. rendű terhelte a kapcsolatot III. rendű terhelttel. Útközben azonban a III. rendű terhelte által vezetett kisteherautót szem elől tévesztették, I. rendű és II. rendű terhelte az országhatárig haladtak az autópályán, majd onnan visszafordultak, de ekkor már a visszaút során sem találkoztak a III. rendű terhelte által vezetett kisteherautóval.
- [27] A III. rendű terhelte által vezetett kisteherautót 2011. május 2-án 5 óra 40 perckor az M1 autópálya A oldalának 94 kilométerszelvényénél lévő pihenőhelyen a NAV KEM Vám- és Pénzügyőr Igazgatóság járőrei intézkedés alá vonták, a jármű ellenőrzésekor annak rakterében megtaláltak 16 fő külföldi migráns állampolgárt, akik az Európai Unió területére, illetőleg Magyarországra beutazási és tartózkodási engedéllyel nem rendelkeztek.
- [28] A Tatabányai Törvényszék az irányadó tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, az iratok tartalma alapján kiegészítette, illetve helyesbítette azzal, hogy az ismeretlen típusú teherautóból összesen 19 külföldi állampolgárságú migráns személy szállt át a III. rendű terhelte által vezetett kisteherautóba. A tényállás részének tekintette továbbá a 10. oldal 4. és 5. bekezdésében rögzített azon megállapításokat, amelyek szerint **T.2.** és **T.3.** a II. rendű terhelte kérésének megfelelően bérelték ki a kisteherautót, amelyet ezt követően átadták a II. rendű terhelteknek. A cselekmény egészét a II. rendű terhelte szervezte, ő biztosította annak személyi, illetve tárgyi feltételeit is. A szóban forgó kisteherautó ülések nélküli és zárt terű volt, illetőleg a II. rendű terhelte a bűncselekmény elkövetését az eljárás során ismeretlenül maradt megbízója utasításainak megfelelően végezte. A tényállás része a 11. oldal 3. bekezdésében szereplő azon megállapítás is, amely szerint mindhárom terhelte tisztában volt azzal, hogy több személynek fognak segítséget nyújtani a magyar... határon való átlépéshez, útiokmányok nélkül. A 12. oldal 6. bekezdésében írtaknak megfelelően a tényállás része továbbá, hogy a II. rendű terhelte tudott a bűnszervezet létezéséről és egy ismeretlen megbízótól kapott információkat, hogy a migránsokat hol kell felvenni.
- [29] Ezen túlmenően kiegészítette a törvényszék a tényállást azzal, hogy a terheltek tisztában voltak azzal, hogy a bűncselekmény elkövetése során embercsempészettel foglalkozó, bűnözői csoporthoz kapcsolódnak.
- [30] 3. Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a felülvizsgálat olyan rendkívül jogorvoslat, amely nem nyitja meg a megállapított tények vitathatóságának lehetőségét.
- [31] A Kúria gyakorlata is következetes abban, hogy az ítéleti tényállás személyi és történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de ún. belső történések, tudati tények is lehetnek (BH 2005.167.). A tudattartalom ténybeli megállapítása lehet a tényállás része, ezért a tudati tények a felülvizsgálati eljárásban nem vitathatók (BH 2011.3.).

- [32] A jogkövetkeztetések helyessége is kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [33] A védő felülvizsgálati indítványában foglalt érvelésével ellentétben az irányadó tényállás rögzítette, hogy a III. rendű terhelt csak közvetlenül, a cselekményt megelőzően kora hajnali órákban szerzett tudomást arról, hogy milyen körülmények között kell az általa munkásoknak vélt személyek szállításában közreműködni. Nem tartalmazza továbbá azt az indítványban felhívott tényt a tényállás, hogy a II. rendű terhelt a bűncselekmény közvetlen időpontjában 28 alkalommal beszélt rendőr kapcsolattartójával és ő volt az, aki az eljárás során folyamatosan kapcsolatban volt a rendőrséggel és különböző információkat szolgáltatott.
- [34] A védő a felülvizsgálati indítványban - a rendőri provokációra hivatkozással - kifejezetten az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, s mindezen keresztül kifogásolta a bűnösség megállapítását, ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [35] Az elsőfokú bíróság ítélete nyolcadik oldal utolsó és a kilencedik oldal első bekezdésében részletesen számot adott arról, hogy a hatóság informátora általi „beugratás” miért nem volt bizonyítható. Ezen érveléssel a Kúria is egyetértett, a felülvizsgálati indítvány pedig ezt cáfoló hiteltérdemlő tényeket nem szolgáltatott.
- [36] Megjegyzi a Kúria, hogy ilyen, az indítványban megfogalmazott büntethetőséget kizáró okot a Büntető Törvénykönyv nem fogalmaz meg. Tévedés pedig azért nem állapítható meg, mert a III. rendű terhelt tudata átfogta a bűncselekmény elkövetésének tényét.
- [37] A teljesség kedvéért szükséges utalni arra is, hogy felülvizsgálati eljárásban valamely büntethetőséget kizáró okra akkor lehet eredményesen hivatkozni, ha az annak megállapítására szolgáló tényeket az irányadó tényállás tartalmazza (EBH 2011.2395.).
- [38] 4. A felülvizsgálati indítvány szerint a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítása folytán a bűncselekmény minősítése is törvénysértő, és ezáltal törvénysértő a kiszabott büntetés is.
- [39] Az indítványozó ezen anyagi jogszabálysértésre történő hivatkozása nem megalapozott.
- [40] A Kúria mindenképp leszögezi, hogy a bünszervezetben elkövetés megállapítása a minősítést nem érinti; a Btk. 91. § (1) bekezdése szerinti bünszervezetben elkövetés a büntetés kiszabására vonatkozó Általános Rész rendelkezés. A Kúria ezért a megállapítást sérelmező indítványt a büntető anyai jog egyéb szabályának megsértésére irányuló kifogásként vette figyelembe.
- [41] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével törvénysértő büntetést szabott ki.
- [42] Erre figyelemmel a felülvizsgálatot megalapozhatja az is, ha a bünszervezetben elkövetés téves és a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetés kiszabására kerül sor.
- [43] Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a módosította a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában rögzített bünszervezet fogalmára adott értelmező rendelkezését, amely szerint bünszervezet a legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja öt évi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.
- [44] A Be. 659. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványt - a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel - a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.
- [45] A felülvizsgálati indítványt nem a kivételek között szereplő - a Be. 649. § (3) és a Be. 649. § (4) bekezdésében írt - okból terjesztették elő, ezért e rendelkezés miatt rögzíteni szükséges, hogy a cselekmény elkövetésére 2011. május 1-jén, elbírálására pedig 2017. július 4. napján került sor.
- [46] A Kúria a teljesség kedvéért megjegyzi, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs jelentősége a jogerős

ügydöntő határozat meghozatala óta bekövetkezett jogszabályváltozásoknak (BH 1955.696.; BH 1999.445.; BH 2005.165.).

- [47] A cselekmény elkövetésekor és a másodfokú határozat meghozatalakor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés I. pontja szerint bünszervezet az a három, vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.
- [48] A Btk. 91. § (1) bekezdése szerint azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt bünszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresével emelkedik, de a 25 évet nem haladhatja meg.
- [49] A bünszervezet „nem bűnözők pusztá szövetsége, vagy az elkövetett bűncselekmények kumulációja. Az elkövetési alakzat veszélyessége abból fakad, hogy a bünszövetség a tagoktól elkülönülő, önálló hatalmi entitássá válik, amely káros hatásait így tartósan és széles körben képes kifejteni. A bünszervezetben történő elkövetés ezért az államtól a társadalom fokozottabb és hatékonyabb védelmét kívánja meg” {3031/2017. (III. 7.) AB határozat [71]}.
- [50] A bünszervezet kapcsán a 2006. év CI. törvénnyel kihirdetett, az Egyesült Nemzetek keretében Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezmény szerint a szervezett bűnözői csoport strukturáltságának és a szervezett bűnözői csoport létrejöttének nem feltétele, hogy az fejlett hierarchiával rendelkezzen, ahogy az sem, hogy tagsága állandó legyen, vagy tagjainak szerepét pontosan meghatározzák [2. cikk c) pont].
- [51] A bűncselekmény bünszervezetben való elkövetésének megállapíthatóságáról szóló 4/2005. Büntető Jogegységi Határozat II. pontja elvi élel rögzíti, hogy az 1978. évi IV. törvény 98. § (1) bekezdése [Btk. 91. § (1) bekezdés] akkor alkalmazható, ha az elkövető tudata a bünszervezet 1978. évi IV. törvény 137. § 8. pontjában [Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pont] meghatározott tárgyi ismérveit átfogja.
- [52] Az alapcselekmény tényállásszerűsége mellett azzal együtt vizsgálendő az elkövető tudattartalma. A bünszervezetben elkövetést is átfogó tudattartalom vizsgálatának első lépcsőjét az alapcselekmény tényállásszerűségéhez szükséges bizonyítékok vizsgálata jelenti. Ezzel párhuzamosan vizsgálni kell a büntetőeljárás során feltárt bizonyítási eszközökből származó, a fogalmi ismérvekre következtetést megalapozó bizonyítékokat és erre nézve a tényállásban megállapítást kell tenni.
- [53] Amennyiben bizonyított, hogy a bűncselekményt egy tényleges bünszervezethez kapcsolódva, illetve annak keretei között követték el, úgy a végrehajtás körülményeiből, különösen a konkrét magatartás mások megelőző vagy további láncolatos cselekményeit feltételező jellegéből, ezek szükségszerű és ezért előreláthatóan bekövetkező eseményeiből lehet következtetést vonni arra, hogy az alkalomszerű tettes (részes) cselekménye megvalósításakor a bünszervezetben történő elkövetést felismerte-e. E tudattartalomra levonható következtetés alapja az, hogy a törvény a bünszervezet külső, tárgyi jellegű ismérveit határozza meg, amelyek a kívülálló számára is felismerhetők.
- [54] Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy egy bünszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bünszervezet tárgyi sajátossága ismeretében ahhoz csatlakozik, illetve a bünszervezet keretében cselekszik (4/2005. BJE IV. 4. pont).
- [55] A bünszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében kifejtett cselekvésnek a bünszervezet működéséhez történő bármely hozzájárulása önmagában elégséges.
- [56] Az összehangolt, illetve a konspiratív működés a bünszervezet fogalmi összetevője, mely tartalmát tekintve nem más, mint a benne szereplő személyek egymást erősítő hatása. Az összehangoltság mértékének nem feltétele a bünszervezetben cselekvő közvetlen kapcsolata, a más cselekvések, illetve a más cselekvő kilétének konkrét ismerete. Az összehangolt működés a bünszervezet fogalmi alapelemei fennállása megállapíthatóságának kérdése, ehhez képest pedig az egy alapcselekmény megvalósulása is alapul szolgálhat a bünszervezetben elkövetés megállapításához (4/2005. BJE IV.5.).

- [57] A bűnszövetséghez képest jelentős többlet feltétel, hogy nem legalább két, hanem legalább három személy alkotja, az hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.
- [58] A Legfelsőbb Bíróság már megállapította, hogy a bűnszervezet törvényi fogalom meghatározásából egyértelmű: a csoport minimális létszámának meghatározottsága, szervezettsége, összehangolt működése lényegileg ténykérdés, míg a szervezett működés hosszabb időtartamára és a csoport céljára a tényállás értékelésével lehetséges következtetést vonni (BH 2008.139. indokolás).
- [59] A 4/2005. Büntető jogegységi határozat I. pontja rögzíti azt is, hogy a bűnszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt tettesként vagy részesként valósít meg, ha az elkövető tudata a bűnszervezet tárgyi ismérveit átfogja.
- [60] A bűnszervezetben elkövetés megállapítása a tényekből vont jogi következtetés eredménye. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a tényállás nem támadható, ezért a jogkövetkeztetés helyessége is kizárólag az irányadó tényállás alapján bírálható el.
- [61] Mindezek előre bocsátását követően vizsgálta a Kúria a bűnszervezet nemzetközi egyezményeknek megfeleltethető törvényi fogalmi ismérveit, a törvényi fogalmi ismérveket követő joggyakorlat értelmezése alapján az eljáró bíróságok azon jogkövetkeztetésének helyességét, hogy a III. rendű terhelt a - felülvizsgálat esetében irányadó anyagi jogi jogszabályok szerint - az alapcselekményt bűnszervezetben követte el, a III. rendű terhelt felismerte-e, hogy a bűnszervezet keretében cselekszik.
- [62] A bűnszervezet létrejötte és a bűnszervezethez kapcsolódás tényei az irányadó tényállásban egyértelműen rögzítésre kerültek. A tényállás részének tekintendő tudati tények megfeleltek a tényállásban rögzített, külvilágban megjelenő történéseknek.
- [63] A tényállás ugyanis azt tartalmazza, hogy a csoportnak a három terhelt személyén túl ismeretlenül maradt, más tagjai is voltak. A terheltek a cselekményüket az ismeretlenül maradt megbízó utasításainak megfelelően végezték, ekként a ... melletti erdős területről az M6 autópályán és az M1 autópályán át nyugati ország irányába, az ismeretlen megbízótól kapott információk alapján 14 afgán és 2 marokkói állampolgárságú migráns személyt szállítottak Magyarország területén át a nyugati ország irányába, e szállítás koordinálásában ismeretlen elkövető-társak vettek részt, terheltek nem csupán egymással, hanem az ismeretlen elkövető-társakkal is kapcsolatot tartottak (másodfokú határozat 5. oldal 1. bekezdés). A terheltek a különböző járművek használatával, azonos útvonalon egymást követve haladtak, a meghatározott helyen történő találkozót telefonon egyeztették, így tisztában voltak azzal, hogy a bűncselekmény elkövetése során embercsempészzel foglalkozó bűnözői csoporthoz kapcsolódnak.
- [64] A bűnszervezetben elkövetett embercsempészség megállapításához az egyetlen alkalommal történt közreműködés is elegendő lehet, feltéve, hogy az elkövető tisztában van azzal, hogy az illegális határátlépők eredményes segítése - célba juttatása - csak bűnöző csoportok szervezett együttműködése révén történhet meg (EBH 2006.1385.II.).
- [65] Az irányadó tényállás rögzítette azt, hogy a külföldi állampolgárok embercsempész szervezet segítségével kívántak Magyarországon keresztül **egy nyugati ország fővárosába** jutni. A migránsok Magyarországra juttatása - nagy távolságra, több országon át, a biztosítás érdekében több jármű felhasználásával tiltott módon történő utaztatása - egy olyan országhatárokon át ívelő embercsempészzel létrejött bűnszervezet tárgyi sajátosságait mutatják, melyet valamennyi terheltnek fel kellett ismernie, hiszen valamennyien tudatában voltak annak, hogy a bűncselekmény elkövetése elszigetelten, csupán e három terhelt alkalmoszerű együttműködése folytán nem lett volna megvalósítható. Az ismeretlen elkövetőkkel történő konspiratív szervezés, kapcsolattartás és összehangolás következtében lehetséges a migránsokat az idegenrendészeti szabályokat megkerülve, a ...-magyar határon átjuttatni. Nem csupán e személyek Magyarországra történő beléptetéséről volt szó, hanem annak megszervezésére is felkészültek, hogy a szállítás folytán cselekményük a

hatóságok előtt rejtve maradjon. Mindehhez a kapcsolattartás összehangoltsága, a gépkocsik beszerzése, az útvonalak egyeztetése eleve szükségzerű volt.

- [66] A bűnszervezetben elkövetés a terhelt általi belátásához ténybeli alap annak felismerése, hogy a szervezet, amelynek tevékenységébe kapcsolódik, összehangoltan, célszerű munkamegosztás alapján működik, nem elszigetelt, nem alkalmi csoportosulás, személyes részvétele más személy előző cselekményeihez kapcsolódik, a sajátja pedig további láncolatot feladat-végrehajtást feltételez (BH 2019.261.II.).
- [67] A III. rendű terhelt a ... melletti sötét erdőrésszel felől ismeretlen típusú teherautóból átszállított 14 afgán és 2 marokkói állampolgárságú személy szállítását vállalta a kisteherautóval. A csoport konspiratív működése a magyar határt engedély nélkül átlépő személyek szállításának külvilág elől való elfedése érdekében az egyes résztvevők megismerésében volt tetten érhető. Erre utalt a migráns személyek elrejtése, a gépkocsik használatának összehangolása.
- [68] A törvény nem tesz különbséget a bűnszervezetben belüli cselekvés hierarchiája, („posztjai”), intenzitása, aktivitása között, a Btk. 91. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából a bűnszervezetben belüli szerep nem bír jelentőséggel, az legfeljebb a büntetési szabás körében értékelendő (EBH 2008. 1849. indoklás, BH 2009.96. indoklás).
- [69] A III. rendű terhelt számára valamennyi irányító és végrehajtó személy konkrét ismerete nélkül is felismerhető volt az embercsempészség hierarchikus rendszerébe történő beilleszkedés, mely az egymással kapcsolódó tevékenységláncolat összehangoltságából, a konspiratív együttműködés tényeiből egyértelműen megmutatkozott.
- [70] A Kúria egyetértett a másodfokú bíróság azon érvelésével is, hogy a hosszabb időre szervezettség a tényállásban rögzített tényeknek a tükrében nyilvánvaló: a migráns személyek felvételét, szállítását a terhelt előre egyeztetett, a telefonos kapcsolattartást összehangolták, a gépkocsik használatát megszervezték és arra törekedtek, hogy a migráns személyeket a ... határtól Magyarországon át Nyugat-Európába juttassák.
- [71] Nem a bűnszervezetben résztvevő személyeknek kell hosszabb időre szervezettnek lenni, hanem magának a bűnszervezetnek, amely a fenti következtetések folytán nem is lehetett kétséges.
- [72] A bűnszervezet célja - mint az az irányadó tényállásból kitűnik - a bűnszervezet külföldi és magyar tagjai által a migránsok illegális Magyarországra juttatása volt, Nyugat-Európába szállításuk végett.
- [73] Ekként a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott bűnszervezetben elkövetés ismérvei a III. rendű terhelt vonatkozásában maradéktalanul észlelhetők voltak.
- [74] Mindezekre tekintettel a bűnszervezetben történő elkövetést a másodfokú bíróság törvényesen állapította meg, mint ahogy a III. rendű terhelt alapcselekményi magatartását is törvényesen minősítette.
- [75] Helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy a III. rendű terhelt tényállásban írt magatartása a társtettesként elkövetett embercsempészség büntetettét [1978. évi IV. törvény 218. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) és b) pont] valósította meg.
- [76] Az embercsempészség elkövetési magatartása segítségnyújtás, vagyis a törvény által tettességgé nyilvánított bűnsegély, s ezért e büntetett tettesként követi el az, aki a külföldről érkező illegális határátlépők szándékának és úti céljának ismeretében vesz részt e személyek elszállításában, ellátásában azért, hogy végül másik országba illegálisan bevándorolhassanak (EBH 2006.1385.I.).
- [77] A segítségnyújtás körébe tartozik az illegális határátlépők országon belüli szállításának megszervezése és tényleges szállítása is. A ténylegesen nyújtott segítség folytán a cselekvőség az embercsempészség törvényi tényállásába illeszkedett.
- [78] Végül a törvénysértő minősítés hiányában a kiszabott büntetés vizsgálata sem lehetséges. A kiszabott joghátrány önmagában nem támadható.
- [79] Miután a felülvizsgálattal támadott bűncselekmény vonatkozásában anyagi jogszabálysértést a Kúria nem észlelt, a büntetés önálló vizsgálata kizárt [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].
- [80] A kiszabott büntetés csak akkor tekinthető törvénysértőnek és esik felülvizsgálat alá, ha az -

minősítésen túl - a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűző rendelkezésébe ütközve, nemében vagy mértékében törvénysértő (BH 2012.239.; BH 2005.337.; BH 2016.264.II.). Ilyen törvénysértésre viszont a III. rendű terhelt védője nem hivatkozott és ilyet a Kúria sem észlelt.

- [81] A Kúria a III. rendű terhelt tekintetében hivatalból elvégzett vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] során felülvizsgálatot megalapozó feltétlen eljárási szabálysértést [Be. 649. § (2) bekezdés] nem észlelt.
- [82] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak, és a megtámadott határozatot a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].
- [83] A végzés elleni fellebbezés a Be. 653. § (1) bekezdésére és a 458. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárt, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2020. március 10.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bíróági tisztviselő